

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS

2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. Įstaigos vadovo žodis.

Vilkaviškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka (toliau – Biblioteka) 2021 metais vykdė veiklą, siekdama įgyvendinti Steigėjo keliamus reikalavimus, besikeičiančius rajono bendruomenės poreikius, įstaigos misijos ir vizijos nuostatas. Bibliotekos misija – būti rajono informacijos ir žinių erdve, kuriančia pridėtinę vertę rajono bendruomenei. Vizija – įsitvirtinti ir tapti integralia ir dinamiška rajono informacijos, kultūros, neformalaus švietimo, mokymosi visą gyvenimą perspektyvoje, naujų informacinių technologijų diegimo, pažangos institucija.

2021 m. vadovo išsikeltos veiklos metinės užduotys: plėsti Bibliotekos paslaugų įvairovę, inovatyvumą bei sklaidą; organizuoti Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos ir Vilkaviškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos įgyvendinamus 2018-2021 m. projektus: „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ ir „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“; parengti viešosios bibliotekos teikiamų paslaugų (pagal vidaus struktūrą) išdėstymo planą vidaus patalpų renovacijos projekto dokumentaciją rengiantiems UAB „Aestas“ projektuotojams; organizuoti viešosios bibliotekos struktūrinių padalinių (filialų) tinklo pertvarkymą, parengti dokumentus.

Ataskaitiniais metais, tebesitęsiant ekstremaliai situacijai dėl Covid – 19 pandemijos, teko priimti ne vieną sprendimą, kaip tinkamai vykdyti veiklą, prisitaikant prie teisės aktuose numatytų sąlygų ir reikalavimų. Vadovaujantis Vilkaviškio rajono viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymais: 2021 m. kovo 22 d. Nr. KV - 17 „Dėl viešosios bibliotekos ir struktūrinių padalinių (filialų) darbo organizavimo būtinųjų sąlygų“, 2021 m. kovo 30 d. Nr. KV - 18 „Dėl Covid-19 ligos tyrimų (koronaviruso infekcijos) organizavimo viešojoje bibliotekoje“, 2021 m. rugpjūčio 9 d. Nr. KV-34 „Dėl viešosios bibliotekos darbuotojų periodinių sveikatos tikrinimų ar neserga užkrečiamąja liga, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, ir duomenų rinkimo“ ir kt. buvo užtikrinta Bibliotekoje ir jos padaliniuose Covid - 19 prevencija. Pagal priemonių ir veiksmų planą: reguliariai palaikoma patalų švara, jos vėdinamos, nuolat valomi dažniausiai liečiami paviršiai, dezinfekuojamos bendros darbo patalpos, darbo vietos. Prie įėjimų į patalpas pakabinti informacija apie higienos reikalavimus. Įstaigos darbuotojai aprūpinti apsaugos priemonėmis bei buvo nuolat kontroliuojama, kad darbuotojai naudotųsi išduotomis priemonėmis bei laikytųsi higienos reikalavimų.

Paslaugos vartotojams buvo teikiamos kontaktiniu būdu, laikantis Covid – 19 pandemijos suvaldymui keliamų reikalavimų.

II. Informacija apie Bibliotekos veiklos tikslų įgyvendinimą.

Biblioteka yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, veikianti informacijos sklaidos, kultūros, mokslo ir švietimo srityse, vykdanči bibliotekų veiklą, atsižvelgiant į savivaldybės ekonominę ir kultūrinę plėtrą, įgyvendinanti Savininko funkcijas ir Bibliotekos veiklos nuostatuose įtvirtintus tikslus.

Naudojimasis Biblioteka ir jos filialais yra nemokamas, paslaugos vienodomis teisėmis prieinamos visiems fiziniams ir juridiniams asmenims. Biblioteka teikia papildomas mokamas

paslaugas, kurių sąrašą, remiantis Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos patvirtintu mokamų paslaugų sąrašu, tvirtina Savininkas. Biblioteka turi 28 struktūrinius padalinius (filialus), kurie nėra juridiniai asmenys, jiems vadovauja ir materialias vertybes apskaito Biblioteka.

Biblioteka, įgyvendindama Vilkaviškio rajono savivaldybės 2021-2023 metų strateginio veiklos plano 2 programos „Kultūros plėtros programa“ 2 tikslo „Skatinti kultūros paslaugų plėtrą Vilkaviškio rajone“ 1 uždavinio – „Organizuoti bibliotekų veiklą Vilkaviškio rajone“ 1 priemonę, vertinamas pagal 2021 m. planuotus 4 kriterijus: skaitytojų bibliotekose dalis (nuo visų rajono gyventojų skaičiaus) - 21 %, Bibliotekos lankytojų skaičiaus pokytis - 1 %, Bibliotekos ir jų filialų skaičius - 29, renginių skaičius – 1080; 2 priemonę 1 kriterijų: Bibliotekų fondų dokumentų (skaičiaus pokytis lyginant su praėjusiais metais), skaičius – 715.

Bibliotekos sistemą sudaro: Viešoji biblioteka, Kybartų ir Virbalio miestelių bei 26 kaimo filialai. Pilną darbo dieną (etatu) dirba 15 filialų; 0,75 etato – 6 filialai; 0,5 etato – 5 filialai. Ataskaitiniais metais, vykdant Bibliotekos struktūrinių padalinių tinklo pertvarkymą, uždaryti trys filialai: Bačkiškių, Kybeikių ir Piliakalnių bei panaikinti 1,5 etatai.

Biblioteka, vadovaujantis valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nuostatomis, priskiriama II savivaldybių įstaigų grupei, patvirtinti - 54,6 etatai, iš jų – 46 kultūros ir meno.

Bibliotekos specialistai užimamoms pareigoms vykdyti turi reikiamą išsilavinimą, ilgametę darbo patirtį, sistemingai kelia profesinę kvalifikaciją. Aukštąjį išsilavinimą įgiję 27 darbuotojai, aukštesnįjį išsilavinimą – 21 darbuotojas.

2021 metais Bibliotekoje keitėsi 4 darbuotojai (įgijo teisę į senatvės pensiją – 2, išėjo į kitą darbą – 2), 2020 metais darbuotojų kaitos nebuvo. 2019 m. darbuotojai keitėsi jiems įgijus teisę į senatvės pensiją (1 darbuotojas).

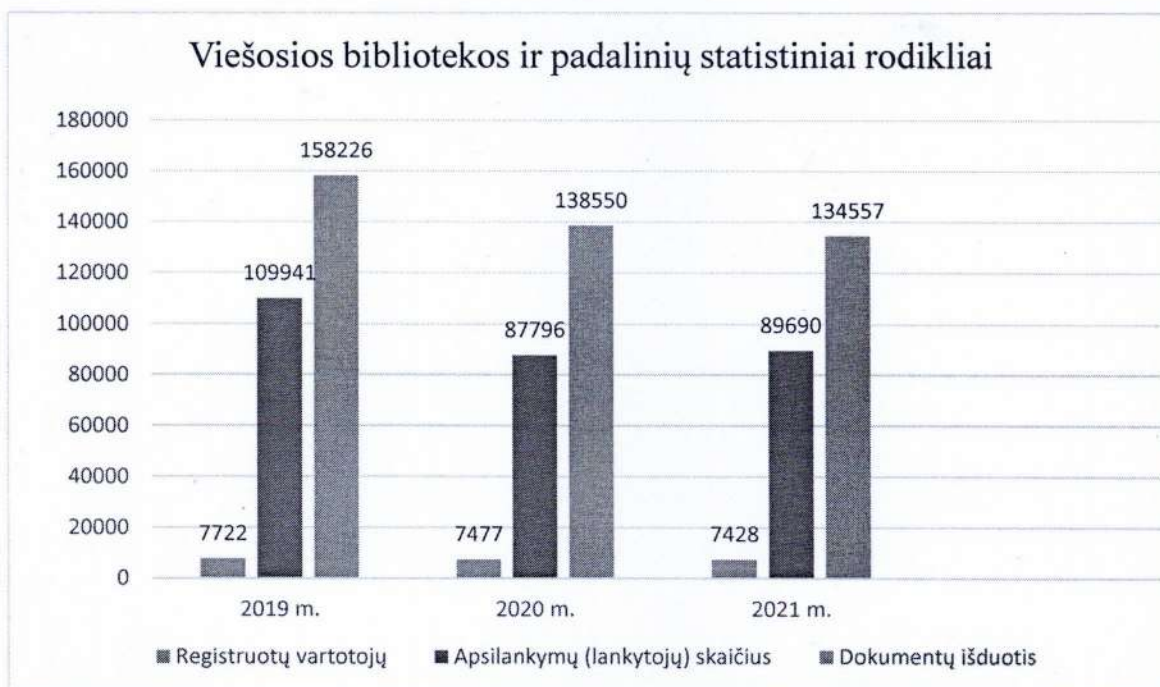
Įgyvendinant valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymą, atliekamas Bibliotekos vadovo ir viešosios bibliotekos bei filialų darbuotojų veiklos vertinimas ir nustatomos metinės užduotys. Bibliotekos vadovui keliami strateginė užduotis dalyvauti vadovų mokymuose, seminaruose, stažuotėse, kelti dalykinę vadybos strategijos kvalifikaciją, analogiški reikalavimai, siekiant Bibliotekos veiklos efektyvumo, keliami visiems darbuotojams.

Bibliotekoje ir jos kompiuterizuotuose padaliniuose vartotojams teikiamos paslaugos:

- Dokumentų (knygų, periodinių leidinių) išdavimas, skolinimas į namus.
- Periodikos skaitykla (laikraščiai, žurnalai).
- Dokumentų paieška el. kataloge ir išankstinis rezervavimas.
- Dokumentų užsakymas iš kitų bibliotekų (TBA).
- Nemokama interneto prieiga, kompiuteriai.
- Informacijos paieška IT pagalba.
- Spausdinimo paslauga (iš dokumentų, testų, Galimybių paso, banko išrašų ir kt.).
- Kompiuterinio raštingumo mokymai, konsultacijos.
  - Nemokama informacijos paieška duomenų bazėse: „EBSCO Publishing“ – įvairios temos: pedagogika, socialiniai mokslai, verslas, IT, ekologija ir kt., „NAXOS MUSIC LIBRARY“ – informacija muzikos temomis: apie kompozitorius, jų kūrinius, „INFOLEX“ – teisinių duomenų bazė, LIBIS – straipsnių.
- Neformalus vartotojų (suaugusių ir vaikų) ugdymas, švietimas.
- Kultūriniai renginiai (susitikimai, diskusijos, edukacijos, parodų pristatymai ir pan.).
- Laisvalaikio praleidimo vieta.

2021 metais, lyginant pastarųjų metų duomenis, registruotų vartotojų skaičius keitėsi nedaug, išliko stabilus, lyginant su 2020 metais. Ataskaitiniais metais skaitytojų bibliotekose dalis (nuo visų rajono gyventojų skaičiaus) – 21,6 %. Apsilankymų skaičius padidėjo 1894 lankytojais daugiau, lyginant su 2020 metais. Dokumentų išduotis keitėsi nedaug.

Analizuojant vartotojų sudėtį galime teigti, jog ji pakitusi labai nedaug, lyginant su 2021 metais.

Pagrindinis veiksnys, lėmęs tiek vartotojų, tiek paslaugų pokytį – tai ekstremali situacija dėl pandemijos, kuri lėmė įvairius apribojimus teikiant paslaugas: išduodant leidinius, organizuojant parodas, susitikimus, įvairius renginius, tačiau, nepaisant išorinių aplinkybių, veikla Bibliotekoje nenutrūko, nes sugebėjome dalį Bibliotekos paslaugų perkelti į virtualią erdvę, kuria vartotojai aktyviau naudojosi.

2021 metais Biblioteka ir 26 filialai vartotojus aptarnavo naudodama LIBIS SAP (Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos skaitytojų aptarnavimo posistemės) programą. Vartotojams išduodamas vieningas skaitytojo pažymėjimas, kuris galioja visose šalies bibliotekose. Informacija apie vartotojus, dokumentų išdavimą, apsilankymus automatiškai suvedama į respublikinę VRSS (vartotojų registracijos statistikos sistema) ir naudojama veiklos apskaitai.

2021 metais didžiausiu iššūkiu tapo LIBIS (Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos) programos pertvarkymas. Nacionalinė biblioteka įgyvendino iš Europos regioninės plėtros fondo lėšų finansuojamą projektą „Modernaus elektroninio turinio išsaugojimas ir sklaida“ (METIS). Projekto tikslas – saugoti ir skleisti modernų kultūrinį turinį, kuriant pažangias Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) bibliotekų elektronines paslaugas. Šio projekto metu LIBIS bibliotekų teikiamos elektroninės paslaugos buvo perkeltos į centralizuotai valdomą debesų kompiuterijos infrastruktūrą, plėtojamas portalas ibiblioteka.lt, kuriant naujas ir

modernizuojant esamas el. paslaugas. LIBIS modernizavimo metu buvo susidurta su pereinamojo laikotarpio sunkumais:

- programa buvo paleista per anksti, neatlikus išsamaus testavimo;
- darbuotojų mokymai, kaip naudotis atnaujinta programa, buvo chaotiški;
- naujinimo, testavimo ir klaidų taisymo procesai vėlavo;
- programa ne visuomet veikė.

Pertvarkos darbai sudarė papildomų problemų tiek vartotojams, tiek darbuotojams. Iškilo problemų dėl paieškos, užsakymų, apskaitos. Nuo liepos mėn. darbuotojams teko papildomai apmokyti vartotojus užsisakyti knygas, kartais dirbti rankiniu būdu. Bibliotekos darbuotojos teikė metodinę pagalbą vartotojams, konsultavo filialų darbuotojas. Per metus darbuotojams suteikta virš 30 individualių konsultacijų, apmokyta per 100 vartotojų. Šiuo metu programa vis dar iki galo neveikia.

2021 m. Bibliotekoje lankytojams buvo prieinamos duomenų bazės: „EBSCO Publishing“ – visateksčių periodinių leidinių straipsnių duomenų bazė socialinių, humanitarinių, medicinos ir technikos mokslų klausimais, „NAXOS MUSIC LIBRARY“ – informacija muzikos temomis: apie kompozitorius, jų kūrinius, „INFOLEX“ – teisinių duomenų bazė, jas Bibliotekai prenumeruoja Kultūros ministerija ir LIBIS straipsnių duomenų bazė.

2021 m. parengėme 929 bibliografinius įrašus į LIBIS straipsnių duomenų bazę iš rajoninio laikraščio „Santaka“. Vilkaviškio viešosios bibliotekos įrašai yra unikalūs, jie rengiami ir iš karto perkeliama į Nacionalinę bibliografinę Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazę. Tai suteikia galimybę ir prieigą rajono Bibliotekos paslaugų vartotojams naudotis Nacionalinės bibliografijos duomenų banke sukaupia informacija, drauge pildant, kuriant ir plėtojant informacinį turinį, teikiant elektronines paslaugas vartotojams.

COVID-19 įtaką naudojimosi duomenų bazėmis galimybes. INFOLEX teisinės informacijos duomenų bazė prieinama tik Bibliotekoje, naudojantis turimais slaptažodžiais. EBSCO duomenų bazė išlieka populiariausia, nes prieiga prie jos galima ne tik Bibliotekoje, bet ir jungiantis iš namų aplinkos, naudojantis Bibliotekos darbuotojų suteiktais slaptažodžiais. Ji ypač naudinga besimokantiems. 2022 metais numatoma plėsti vartotojų naudojimosi duomenų bazėmis galimybes. Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka planuoja bibliotekoms prenumeruoti: „Infoplex“ ir „BNS“; „NAXOS Music Library“ duomenų bazes (nuo 2022 m. kovo mėn.), „Delfi Plus“ ir „15 min MAX“ mokamų platformų turinys (nuo gegužės mėn.). EBSCO duomenų bazės turinys pasipildė aštuoniomis vidinėmis duomenų bazėmis, atveriant dar geresnes informacijos paieškos galimybes besimokantiems.

2021 m., bendradarbiaujant su Švietimo pagalbos tarnyba, suaugusiųjų mokymo savaitės metu buvo organizuoti nuotoliniai mokymai suaugusiems, kaip atlikti paiešką duomenų bazėse „Infoplex“, „NAXOS Music Library“ ir EBSCO. Sėkmingas bendradarbiavimas bus tęsiamas ir ateityje.

2021 m. Bibliotekos etnografinės informacijos išteklių apie Vilkaviškio kraštą svetainė www.etnografija.vilkaviskis.lt buvo pildoma ir atnaujinama: įtraukta informacija apie 6 naujus objektus, 2 naujus tautodailininkus ir amatininkus, redaguota informacija apie 104 asmenybes, 19 objektų, 3 tautodailininkus ir amatininkus. Redagavimo metu įrašai papildomi bibliografiniais šaltiniais, nuotraukomis, faktais. Ataskaitiniais metais vyko svetainės techninis ir vizualinis atnaujinimas. Anksčiau naudota „Joomla“ pakeista lankstesniu svetainių kūrimo ir valdymo įrankiu – „WordPress“. Laikantis informacijos saugumo reikalavimų, svetainė perkelta iš savivaldybės serverio į nepriklausomą serverį. Su tuo susijęs ir svetainės adreso pasikeitimas. Svetainę pagėgė vartotojai ją galės rasti nauju, lengvai įsimenamu adresu www.etnografijavilkaviskis.lt. Svetainės turinio naujinimo metu ji papildyta naujomis kategorijomis: nuo šiol vartotojai galės atrasti ne tik lankytinus objektus ir jų aprašymus, bet ir daugiau sužinoti apie Vilkaviškio rajono miestus, miestelius ir kaimus. Taip pat bus skelbiama informacija ne tik apie Vilkaviškio rajone gimusius kraštiečius, bet ir apie asmenis, kurie gimę svetur, savo gyvenimu ir veikla pasižventė Vilkaviškio kraštui. Naujausi svetainės funkcionalumai:

- lankomiausių svetainės įrašų išryškinimas, leidžiantis sužinoti, kas domina lankytojus, kokia informacija aktualiausia;

- paskutinių įkeltų įrašų (naujienu) skelbimas pirmajame puslapyje;
- svetainės naujienu prenumerata.

2021 metais Biblioteka toliau dirbo projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ veiklose, kurio eigoje į rajono bibliotekas pritraukiamos nebiudžetinės lėšos (planuojama 290 tūkst. Eur). Projekto laikotarpiu (2018–2022 m. sausio mėn.) atnaujinta kompiuterinė ir programinė įranga, įkurtos erdvės, skirtos turiningam laisvalaikiui praleisti, mokytis. Projekto veiklose – 27 bibliotekos.

Ataskaitiniais metais vyko III projekto etapas. Į viešosios bibliotekos: Bartninkų, Gražiškių, Gudkaimio, Karklinių, Klausučių, Lakštučių, Opšrūtų, Pajevonio, Pilviškių, Serdokų, Sūduvos, Vokiškėlių, Žaliosios filialus gauta: 45 kompiuteriai, 13 spausdintuvų, 13 projektorių ir bevielio ryšio prieigos įrenginių.

Išviso projekto eigoje (2018–2021 m.) rajone gauti 105 kompiuteriai ir programinė įranga, multimedijos, kūrybinis, inžinierinis ir programavimo (robotikos) paketai, tai leido pagerinti įvairaus amžiaus ir skirtingų socialinių grupių paslaugų vartotojų informacinius poreikius. Viešojoje bibliotekoje įrengta nauja erdvė, kurioje įdiegti inžinierinis, eksperimentinis ir programavimo paketai, vykdoma „Robotikos“ būrelio veikla vaikams.

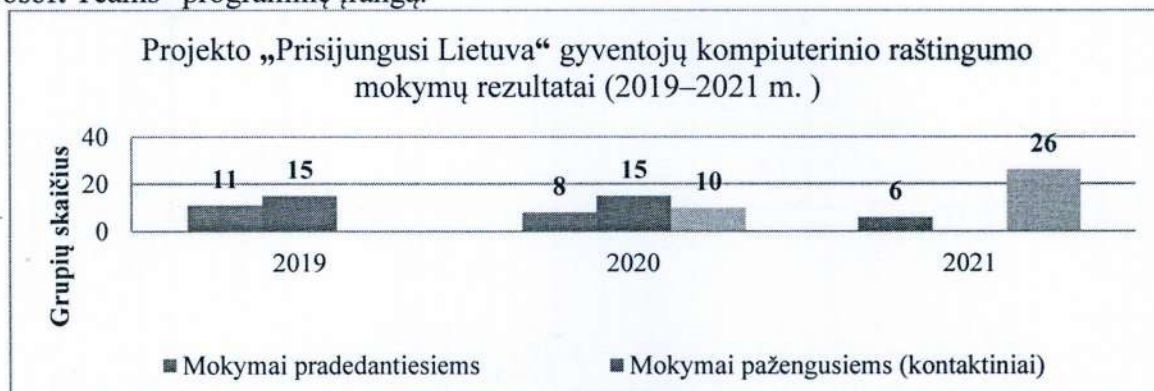
Ataskaitiniais metais viešosios bibliotekos sistemoje buvo 167 kompiuterizuotos darbo vietos, prijungtos prie interneto, 32 daugiafunkciniai įrenginiai. Naudojimasis kompiuteriais, internetu Bibliotekoje nemokamas, tai paklausi paslauga, kurią sąlygoja besikeičiantys bendruomenės poreikiai, laikmetis, dalies vartojimo paslaugų persikėlimas į virtualią erdvę.

2021 metais Biblioteka tęsė dalyvavimą Informacinės visuomenės plėtros komiteto projekte „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“, projekto partnerės: asociacija „Langas į ateitį“, Vidaus reikalų ministerija, Ryšių reguliavimo tarnyba ir Nacionalinė biblioteka. Projekto tikslas – gyventojų skaitmeninio raštingumo įgūdžių plėtojimas ar jų įgijimas. Nauji įgūdžiai svarbūs mažinant skaitmeninę ir socialinę gyventojų atskirtį, gerinant viešųjų paslaugų prieinamumą. Gyventojai buvo kviečiami mokytis pagal 18 val. trukmės pradedančiųjų programą, kurios metu buvo supažindinama su skaitmeninių įrenginių įvairove, skirtumais ir panašumais, mokoma dirbti Word programa, sukurti aplanką, išsaugoti dokumentą ar paveikslėlį, naudotis viešosiomis elektroninėmis paslaugomis, pirkti ir planuoti keliones internetu.

Pagal vienuolikos temų (6 val. trukmės) pažengusių programų – populiariausios: „Efektyvus laiko planavimas ir bendravimas“, „Skaičiuoklė darbui ir namams“, „Pristatymų rengimas“, „Dokumentų kūrimas internete ir dalijimasis su kitais“ bei „Skaitmeninių nuotraukų apdorojimas ir saugus dalijimasis“.

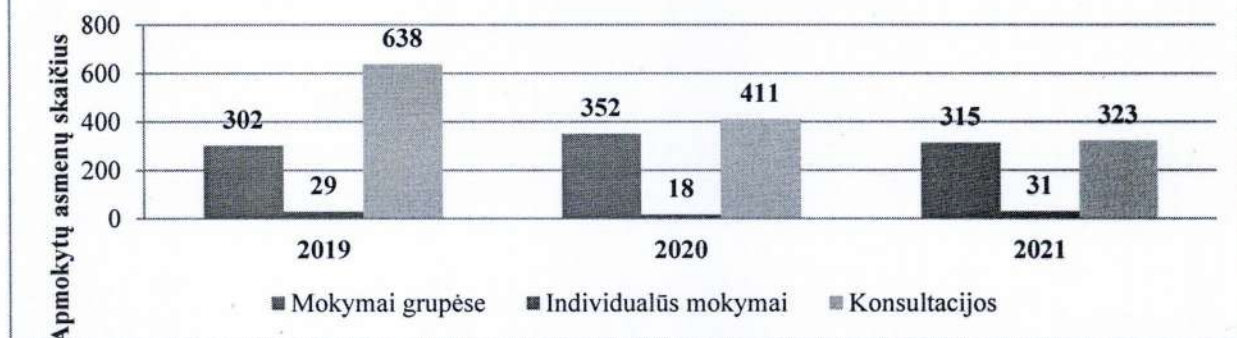
2021 m. pradedančiųjų mokymus baigė 6 grupės (60 žmonių), pažengusiųjų mokymus baigė 26 grupės (255 žmonės). Visi, pasirinkusieji pažengusiųjų mokymus, mokėsi nuotoliniu būdu. Pradedančiųjų mokymai vykdomi tik kontaktiniu būdu, laikantis visų galiojančių saugumo reikalavimų.

2021-ųjų metų rugsėjo 30 d. buvo paskelbta šio projekto veiklų pabaiga. Viso projekto metu (2019–2021 m.) suorganizuoti mokymai 90-čiai besimokančiųjų grupių ir padėjo pagerinti skaitmeninio raštingumo gebėjimus 969 žmonių: 25-ioms pradedančiųjų grupėms (250 žmonių) ir 65 pažengusiųjų grupėms (719 žmonių), iš kurių 36 grupės mokėsi nuotoliniu būdu, naudojant „Microsoft Teams“ programinę įrangą.

2019–2021 m. Vilkaviškio viešojoje bibliotekoje vykdytų kompiuterinio raštingumo mokymų ir konsultavimo rezultatai: apmokytų ir konsultuotų asmenų skaičius

Kompiuterinio raštingumo mokymai Bibliotekoje vykdomi ne tik projektų metu. Vilkaviškio rajono gyventojai gali naudotis ne tik nemokama internetu prieiga, bet ir Bibliotekos darbuotojų teikiama pagalba ir konsultacijomis. Visos šios paslaugos teikiamos nuolat, nepriklausomai nuo projektinių veiklų.

2021 metais Biblioteka rengė projektus, paraiškas, siekdama plėsti Bibliotekos paslaugas bei jų žinomumą, pritraukti lėšas, organizuoti tradicinius ir projektinius renginius. Ataskaitiniais metais Bibliotekos sistemoje surengta įvairių renginių ir švenčių (1 150), kuriais visuomenė supažindinta su laikmečio aktualijomis, svarbiomis istorinėmis ir kultūrinėmis datomis, rašytojų, menininkų kūryba ir veikla, ypatingas dėmesys buvo skiriamas Gedulo ir vilties, genocido ir holokausto 70-mečio paminėjimui.

2021 metais organizuoti tradiciniai renginiai: poezijos festivalis „Poezijos pavasaris – 2021“, rajoną garsinantis Salomėjos Nėries vardo literatūrine premija, kuri ataskaitiniais metais buvo teikiama 50-tą kartą; laureatu tapo Vytautas Rubavičius už eilėraščių knygą „Smilgos šešelis“; keturioliktą kartą vaikiškos knygos šventė „Su knyga į žinių šalį“; drauge su dvylika Bibliotekos filialų keturioliktą kartą vyko Šiaurės šalių literatūros savaitės renginiai „Svajonės ir ilgesys“; pirmosios knygelės šventė, „Metų knygos rinkimų“ akcija, kuriame dalyvaujama jau tryliką kartą, renginys „Metų pažintis“ organizuojamas trečią kartą (ataskaitiniais metais vyko susitikimas su žurnaliste L. Lavaste ir kunigu R. Doveika, knygos „Kunigas Ričardas“ pristatymas).

Bibliotekos filialuose vyko įvairi edukacinė veikla, pvz., Gižuose drauge su kaimo bendruomene vykdoma programa „Gižai – liepų kaimas“, jau dvyliką sezoną čia savo veiklą tęsia skaitytojų senjorų klubas; Gražiškiuose įsteigtas „Lėlių teatro“ būrelis bei skaitytojų klubas „Prūdė“; Sūdavos filialas, bendradarbiaudamas su kaimo bendruomene bei VDC „Ateitis“, organizuoja įvairius renginius bei užsiėmimus; Gudkaimio, Pūstapėdžių, Bartninkų ir kt. filialuose reguliariai teikiamos knygnešystės paslaugos (knygų, periodinių leidinių pristatymas į namus).

2021 metais didelis dėmesys bibliotekoje buvo skiriamas pagyvenusių, neįgaliųjų, socialiai atskirtų vartotojų aptarnavimui, bendradarbiaujant su Vilkaviškio socialinės pagalbos centru, Neįgaliųjų draugija, Didvyžių socialinės globos namais ir kt. Šiems vartotojams teikiamos specifinės paslaugos, organizuojamos edukacijos, renginiai: regėjimo negalią turintiems vartotojams sudaryta galimybė naudotis garsiniais dokumentais, esančiais ne tik mūsų bibliotekos fonduose, bet ir gaunamais iš Lietuvos aklųjų bibliotekos, su kuria yra sudaryta bendradarbiavimo sutartis, vyresnio amžiaus vartotojams pageidaujant, knygos pristatomos į namus. Knygos buvo pristatomos ir į Kybartų pataisos namus pagal pasirašytą ir veikusią bendradarbiavimo sutartį. Vartotojai, kaip ir anksčiau, turėjo galimybę nesamą mūsų bibliotekoje dokumentą užsisakyti ir parsisiųsti iš Kauno apskrities ir Martyno Mažvydo nacionalinės bibliotekos (pagal Bibliotekos sudarytą TBA sutartį).

Bibliotekoje penkti metai veikia knygos mylėtojų klubas „Kitokios“, jis turi savo „Facebook“ paskyrą, klubo nariai diskutuoja apie perskaitytas knygas, dalinasi informacija, keičiasi nuomonėmis.

Bibliotekai suteikta akreditacija darbui su savanoriais programoje „Jaunimo savanoriška tarnyba“ trejiems metams 2 programų savanoriams (Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sprendimas Nr. 16 P-1.1-187(5.26). 2021 metais įvykdomas veiklas aktyviai įsitraukė trys savanorės, vienai iš jų buvo sukurta rubrika „Elžbietos savaitgalis“, ji veiklą vykdė nuotoliniu būdu. 2020 m. Bibliotekoje dirbo dvi savanorės.

2021 metais teikta paraiška Kultūros ministerijai ir laimėta Kultūros paso edukacija – „Ką mena Vilkaviškio viešosios bibliotekos istorija?“ – nauja paslauga vaikams ir jaunimui bus įgyvendinama 2022 metais.

Biblioteka yra įsitraukusi į neformalaus suaugusiųjų švietimo veiklas drauge su švietimo pagalbos tarnyba (pagal bendrą veiklų planą, tvirtinamą rajono tarybos sprendimu). Bibliotekoje vykdomos veiklos: kompiuterinio raštingumo gebėjimų ugdymas, kalbų mokymas, projektinių veiklų inicijavimas, suaugusiųjų švietimo savaitės iniciatyvos, savišvietos, tęstiniai mokymosi, skaitymo skatinimo, etnokultūros puoselėjimo, pilietiškumo ir kt. veiklos.

Bibliotekos veiklos, paslaugų plėtros poreikis ir perspektyvos sistemingai analizuojamos. Ataskaitiniais metais gilintasi į Bibliotekos paslaugas jaunimui, išgryninti jų poreikiai ir lūkesčiai, parengta virtuali anketa, analizė, nuostatos įgyvendinamos. 2019 metais, bendradarbiaujant su Kauno technologijos universiteto socialinių, humanitarinių mokslų ir menų fakultetu, studentė, rengdama baigiamąjį bakalauro studijų darbą (vadovė doc. dr. Jolita Sinkienė) vykdė Vilkaviškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos veiklos tobulinimo galimybių tyrimą, taikant rinkodaros kompleksą 7P, pateikė jo analizę ir rekomendacijas. Tyrimas patvirtino, kad Bibliotekos teikiamos paslaugos atitinka bendruomenės lūkesčius, gerina lankytojų gyvenimo kokybę, kad Biblioteka įsitvirtinusi kaip bendruomenės informacijos, kultūros centras. Susipažinti su tyrimais galima bibliotekos svetainėje (www.vilkaviskis.rvb.lt).

2021 m. Bibliotekos ir padalinių paslaugos, renginiai ir veiklos viešinami interneto tinklalapyje: www.vilkaviskis.rvb.lt (paskelbtos 154 naujienos), rajono savivaldybės interneto svetainėje: www.vilkaviskis.lt, Bibliotekos „Facebook paskyroje“, spaudoje („Tarp knygų“, „Santaka“). Per ataskaitinius metus įkelti 507 įrašai, iš jų – 36 vaizdo įrašai. Beveik pusė Bibliotekos filialų (42,3 %) turi susikūrę savo „Facebook“ paskyras, kurių pagrindinis tikslas – įvairialypės informacijos viešinimas bei sklaida.

Bibliotekos vieningą dokumentų fondą sudaro viešosios bibliotekos ir filialų fondai.

Metai	Fondo dydis (egz.)	Pavadinimų skaičius
2021	244 996	20 722
2020	259 257	29 941
2019	258 542	34 682

Lėšos dokumentams įsigyti (visam rajono bibliotekų tinklui) skiriamos iš valstybės biudžeto pagal rajono gyventojų skaičių. Ataskaitiniais metais skirta – 40 434,00 Eur naujiems dokumentams įsigyti (valstybės biudžeto lėšos) bei 5 034,00 Eur – periodinių leidinių prenumeratai (rajono biudžeto lėšos).

2021 metais iš valstybės biudžeto gavome 19 914,00 Eur mažiau lėšų, nes 2020 metais dokumentų įsigijimui metų pradžioje buvo skirta – 34 738,00 Eur lėšų, bet vėliau iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų Covid-19 suvaldymui papildomai paskirta 25 610,00 Eur, todėl 2021 metų dokumentams skirtų lėšų rodikliai yra mažesni nei 2020 metais.

Metai	Lėšos dokumentų įsigijimui iš valstybės biudžeto	Nupirkti naujų dokumentų iš valstybės biudžeto lėšų	Dokumentų pavadinimų skaičius
2021	40 434,00	4 303	976
2020	60 348,00	7 189	1 577
2019	30 590,00	3 813	1 012

Ataskaitiniais metais rajono bibliotekų fondai pasipildė naujausia literatūra. Vienam gyventojui naujų knygų teko už 1,18 Eur (0,13 naujai gautų dokumentų), kai 2020 metais – 1,73 Eur (0,37 naujai gautų dokumentų), 2019 metais – 0,86 Eur (0,2 naujai gautų dokumentų). Vidutinė vieno dokumento įsigijimo kaina 2021 m. – 9,40 Eur, 2020 m. – 8,39 Eur, 2019 m. – 8,02 Eur. Lietuvos vidurkis – 0,95 euro centų.

2021 metais iš valstybės lėšų nupirkti 4 303 dokumentų (976 pavadinimų), tai yra 2 886 vienetais mažiau negu 2020 m.

Ataskaitiniais metais iš valstybės biudžeto lėšų bei kitų šaltinių rajono bibliotekų tinklo fondai pasipildė 9 843 dokumentais.

Naujai nupirkti dokumentai klasifikuojami, barkoduojami, suvedami į vieningą Jungtinį elektroninį katalogą.

Dokumentams pirkti rengiami supaprastinti viešieji pirkimai, pasirenkant mažiausią kainą pasiūliusį tiekėją, vykdomi pirkimai ir tiesiogiai iš leidėjų. Atliktos 23-jų tiekėjų apklausos ir sudarytos pirkimo sutartys. Vadovaujantis Kultūros ministro įsakyme nurodyta rekomendacija, ne mažiau negu 15 proc. dotacijos panaudoti bibliotekų fondams papildyti Lietuvos autorių grožinės literatūros kūrinių, metų knygų rinkimams ir kitoms skaitymo skatinimo iniciatyvoms atrinktais leidiniais, buvo perkama originalioji, vaikų ir klasikinė literatūra, informaciniai leidiniai, naujausia grožinė literatūra ir kiti dokumentai.

Bibliotekos fondai metų eigoje tvarkomi – atrenkami pasenę, susidėvėję, neaktualūs dokumentai.

2021 metais įvykdyti 3 uždarytų filialų fondų (Bačkiškių, Kybeikių, Piliakalnių) procesiniai likvidavimo veiksmai. Tinkamos naudojimui knygos perduotos kitiems Bibliotekos filialams, pasenę, susidėvėję, neaktualūs dokumentai – nurašyti. Atlikti 4 filialų (Alksnėnų, Karklinių, Serdokų, Žaliosios) dokumentų fondo perdavimo ir patikrinimo darbai.

Nuo 2021 m. liepos 1 dienos knygų komplektavimo ir tvarkymo darbai vykdomi pagal naują LIBIS modernizavimo programą. Tačiau programa veikia ne taip, kaip tikėtasi. Neparengtos dokumentų vienietinės ir visuminės apskaitos funkcijos – literatūros paskirstymo pagal mokslo šakas gavimo, nurašymo aktuose neatsispindi bibliografinių įrašų kiekis Bibliotekos kataloge, daug trikdžių registruojant periodinius leidinius katalogavimo ir komplektavimo posistemėje.

Viešosios bibliotekos finansavimas, gautos lėšos ir jų šaltiniai:

Eil. Nr.	Asignavimai pagal šaltinius	Suma (Eur)	
		2020 m.	2021 m.
1.	Vilkaviškio rajono savivaldybės biudžetas	705 050	689 850
	Iš jų:		
1.1.	Vilkaviškio rajono kultūros renginių finansavimas	3 050	6 250
2.	LR valstybės biudžetas	64 323	73 434
	Iš jų:		
2.1.	Bibliotekos dokumentų (knygų) įsigijimas	60 348	40 434
2.2.	Kultūros darbuotojų darbo užmokesčio padidimui		33 000

2.2.	Vaikų socializacijos programų rėmimas	3 975	
3.	Europos Komisijos (EK)	1 500	
4.	Įstaigos pajamos	1 004	1 448
5.	Rėmėjų lėšos (kiti šaltiniai)	731	608
	Iš viso:	771 108	765 340

Viešoji biblioteka disponuoja turtu, kurio įsigijimo savikaina yra 1 207 973 Eur. Iš jų: turtas apskaitomas balansinėse sąskaitose – 994 609 Eur, nebalansinėse sąskaitose pagal panaudos sutartis – 100 205 Eur ir trumpalaikis turtas – 113 159 Eur.

Biblioteka savo veikloje naudoja visiškai nudėvėtą ilgalaikį materialųjį, nematerialųjį turta, kurio įsigijimo savikaina – 98 442 Eur. Iš jų: baldai ir biuro įranga – 68 720 Eur, kitos mašinos ir įrenginiai - 11 910 Eur, programinė įranga – 17 812 Eur.

III. Kita informacija

Biblioteka – ribotos civilinės atsakomybės, įstatymų nustatyta tvarka įsteigtas viešasis juridinis asmuo, išlaikomas iš savivaldybės biudžeto asignavimų, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su savo pavadinimu. Bibliotekos teisinė forma – biudžetinė įstaiga.

Bibliotekai rajono savivaldybė perdavusi 33 nekilnojamo turto objektus: 8 – patikėjimo teise, 20 – pagal panaudą. Valdomi objektai užregistruoti Nekilnojamo turto registre.

Ataskaitiniais metais išlieka sudėtinga Bibliotekos ir dalies filialų materialinė padėtis, kurios pagerinimui 2022 metais būtina: suremontuoti Alvito filialo patalpų grindis, Pūstapėdžių filialo patalpų (lubas, grindis), Gudkaimio filialo san. mazgą; pakeisti patalpų šildymo sistemas iš šildymo buitinais šildytuvais į oro – šilumos: Alvito, Girėnų, Opšrūtų, Lakštučių, Serdokų, Žaliosios filialuose; atnaujinti knygų lentynas, stalus, kėdes - Gižų, Klausučių, Vištyčio filialuos.

Ataskaitiniais metais Žaliosios filialas (Klausučių sen.) perkeltas į buvusias pašto patalpas, iš pagrindų atnaujinta materialinė bazė (lentynos, stalai, kėdės).

2021 metais parengtas viešosios bibliotekos vidaus patalpų kapitalinio remonto ir renovacijos projektas, darbus planuojama vykdyti 2022 metais.

Nepakankamas Bibliotekos apsirūpinimas naujai išleistomis knygomis, nes jas perkame tik iš valstybės biudžeto skiriamų lėšų, iš rajono biudžeto skiriamų lėšų prenumeruojama tik periodikos leidiniai Bibliotekai ir filialams.

Biblioteka Lietuvos Respublikos Kultūros įstaigų registre įregistruota 1999 m. vasario 24 d., vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. 1319 patvirtintais Kultūros įstaigų registro nuostatais. Biblioteka turi paramos gavėjo statusą.

Viešosios bibliotekos direktorė

Vilija Gilienė

I. Staneikienė

8-342-60326, direktorės pavaduotoja@vilkaviskis.rvb.lt

